

**ปัญหาการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่ง
ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560¹**

รศ.สุคนธ์ ทองทำชี²

กฎหมายการแข่งขันทางการค้า เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างกรอบกติกาในการแข่งขันทางการค้า เพื่อส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันที่เป็นไปอย่างเสรีและเป็นธรรม ขจัดอุปสรรคการแข่งขันในตลาด โดยกฎหมายการแข่งขันทางการค้าได้มีการกำหนดมาตรการทางกฎหมาย เพื่อให้การแข่งขันเป็นไปอย่างเสรีและเป็นธรรมเป็นไปตามกลไกตลาด กฎหมายการแข่งขันทางการค้าเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญในการกำกับดูแลในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเศรษฐกิจแบบเสรี ช่วยกำกับดูแลโครงสร้างพฤติกรรมการแข่งขันของผู้ประกอบธุรกิจ มาตรการทางกฎหมายในกฎหมายการแข่งขันทางการค้า คือ กลไกการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าที่สำคัญประการหนึ่งคือการดำเนินคดีโดยเอกชน จากการศึกษากฎหมายเกี่ยวปัญหาการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่ง ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา ความหมาย แนวคิด หลักการมาตรการทางกฎหมาย และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการทางกฎหมายการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่งในคดีการแข่งขันทางการค้า ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจตามที่กฎหมายการแข่งขันทางการค้าได้มีบทบัญญัติในมาตรา 69 ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560 ซึ่งเดิมตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 40 นั้น ได้มีการบัญญัติให้สิทธิแก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากผู้ซึ่งฝ่าฝืนบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560 สามารถใช้สิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนได้ ภายใต้อายุความตามบทบัญญัติในมาตรา 70 ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 แม้จะมีบทบัญญัติกำหนดสิทธิให้เอกชนเข้ามามีส่วนการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าโดยการดำเนินคดีโดยเอกชน แต่ในทางปฏิบัติแล้วนั้นบทบัญญัติทางกฎหมายนี้ใน

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่งตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ

รองศาสตราจารย์ ดร.ณฐ สันตาสว่าง และคณะกรรมการสอบ คือ

รองศาสตราจารย์พิมพ์ใจ รื่นเริง และรองศาสตราจารย์ จุฑามาศ นิสารัตน์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง)

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประเทศไทยไม่สามารถนำมาใช้ได้จริงจึงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแตกต่างจากในต่างประเทศที่สามารถนำมาตราทางกฎหมายโดยการดำเนินคดีโดยเอกชนใช้ได้และเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ อาจเนื่องด้วยเกิดจากปัจจัยหลายประการทำให้การให้เอกชนเข้ามามีส่วนการบังคับใช้กฎหมายแข่งขันทางการค้าโดยการดำเนินคดีโดยเอกชนของประเทศไทยไม่มีประสิทธิภาพมากพอ ซึ่งผู้ศึกษาได้สรุปประเด็นปัญหาการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่ง ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ได้ 3 ประเด็นปัญหาดังนี้

1. ปัญหาการพิสูจน์การฟ้องเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่งตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ให้สิทธิในการฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายให้กับผู้ประกอบการหรือผู้บริโภค โภคซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องจากการฝ่าฝืน กฎหมายมีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้ประกอบการที่กระทำการฝ่าฝืนนั้น ได้โดยผู้ได้รับความเสียหายจากการฝ่าฝืนกฎหมายยื่นฟ้องเพื่อเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนนั้น ได้ต่อศาล ภายใต้มาตรา 69 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ในการดำเนินคดีนั้นภาระในการพิสูจน์ตกอยู่กับฝ่ายของผู้เสียหายซึ่งในการพิสูจน์เรื่องสิทธิในการนำคดีฟ้องร้องต่อศาล เรื่องอำนาจฟ้องในเรื่องนี้เห็นว่าจะต้องนำหลักเรื่องค่าสินไหมทดแทนในเรื่องละเมิดมาใช้ ซึ่งผู้เสียหายย่อมมีภาระในการพิสูจน์ โดยใช้องค์ประกอบในบทบัญญัติมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จากการศึกษาเห็นว่าในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่งตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า 2560 เอกชนผู้เสียหายมีภาระการพิสูจน์ค่อนข้างมาก แต่ในการแสวงหาพยานหลักฐานหลักฐานเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาคดีมีความยุ่งยากในการสืบหาข้อมูลและพยานหลักฐานต่าง ๆ เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 นั้นมีคณะกรรมการแข่งขันการค้ากับดูแลอยู่ ซึ่งคณะกรรมการแข่งขันการค้ามีอำนาจในการสืบหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานได้มากกว่าเอกชน เช่นตาม มาตรา 63 บัญญัติว่าคณะกรรมการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจเรียกบุคคลใดเพื่อให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือ ทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิต สถานที่จำหน่าย สถานที่รับซื้อ สถานที่เก็บสินค้า สถานที่ให้บริการของผู้ประกอบการหรือบุคคลใด หรือที่อื่นที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะฝ่าฝืน และเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อตรวจค้นและยึดหรืออายัดเอกสาร บัญชี ทะเบียน หรือพยานหลักฐานอื่นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและดำเนินคดีให้อำนาจสอบข้อเท็จจริง หรือเรียกบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นจากผู้ประกอบการหรือบุคคลอื่น ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น จึงเห็นได้ว่าคณะกรรมการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการดำเนินการพิจารณาและคดีได้มากกว่าเอกชนผู้เสียหายซึ่งไม่มีอำนาจมากเท่า โดยเฉพาะกรณีการตกลงร่วมกันในกรณี

ร้ายแรง (Hard Core Cartel)

ที่มีความยากในการที่จะพบพยานหลักฐาน

2. ปัญหาเกี่ยวกับกำหนดอายุความในการฟ้องเรียกค่าเสียหายส่วน

แพ่งตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

การกำหนดอายุความในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายส่วนแพ่งในคดีแข่งขันทางการค้าอายุความใน มาตรา 70 มีการบัญญัติกำหนดให้ฟ้องคดีภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่ผู้ได้รับความเสียหายรู้หรือควรจะ ได้รู้ถึงการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืน เมื่อศึกษาแล้วเห็นว่า การกำหนดอายุความเพียงหนึ่งปีนั้น อาจจะสั้นจนเกินไปที่ผู้เสียหายจะดำเนินการหาข้อมูลเพื่อประกอบข้อเท็จจริง รวมทั้งพยานหลักฐานต่าง ๆ ในการดำเนินคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายแข่งขันทางการค้า การที่ผู้เสียหายมีภาระ ที่จะต้องแสวงหาพยานหลักฐานหลักฐานเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาคดี ที่มีความยุ่งยากในการสืบหา ข้อมูลและพยานหลักฐานต่าง ๆ โดยเฉพาะหากผู้ฝ่าฝืนกฎหมายแข่งขันทางการค้าเป็นผู้ประกอบการราย ใหญ่และมีอิทธิพลในตลาดแข่งขันก็ยิ่งยากต่อการหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างซึ่งต้องอาศัยเวลา ในการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน การกำหนดอายุความในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายส่วนแพ่ง ในคดีแข่งขันทางการค้ากำหนดให้ฟ้องคดีภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่ผู้ได้รับความเสียหายรู้หรือควรจะ ได้รู้ถึงการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนจึงอาจจะสั้นเกินไป ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้เสียหายอาจต้องเสียสิทธิในการ ฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายที่เกิดขึ้น

3. ปัญหาการกำหนดค่าเสียหายและค่าเสียหายเชิงลงโทษในการฟ้องเรียกค่าเสียหายส่วนแพ่งตาม พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

เนื่องจากพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560 ไม่ได้กำหนดเรื่อง ค่าสินไหม ทดแทน หรือค่าเสียหายที่แท้จริงให้แก่ผู้เสียหายจากผู้ฝ่าฝืนกฎหมายแข่งขันทางการค้า จากสาเหตุ ดังกล่าวจึงส่งผลให้ศาลต้องนำเรื่องละเมิด โดยค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 438 ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ เพื่อสั่งให้ผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนกฎหมายแข่งขันทางการค้าจนทำให้เกิดความเสียหายจ่าย ค่าเสียหายให้แก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายมาใช้โดยอนุ โลม ผู้ศึกษาเห็นว่าพระราชบัญญัติการแข่งขันทาง การค้า พ.ศ. 2560 ซึ่งการกำหนดค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 และไม่มี บทบัญญัติในเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษเอาไว้ไม่เหมือนพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคที่มีการ บัญญัติค่าเสียหายเชิงลงโทษเอาไว้โดยชัดเจนจึงทำให้ หากมีการกำหนดค่าเสียหายในคดีแข่งขันทาง การค้า จะต้องกำหนดค่าเสียหายตามความเป็นจริง ทั้งที่ คดีแข่งขันทางการค้า เป็นคดีที่ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคและระบบเศรษฐกิจ จึงควรลงโทษการกระทำของผู้ประกอบการที่มีพฤติกรรมประกอบ ธุรกิจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงในการแข่งขัน เมื่อมีการกำหนดค่าเสียหายที่เป็นการลงโทษสำหรับ พฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องซึ่งทำให้เกิดความเสียหาย เรียกว่าค่าเสียหายเชิงลงโทษที่สูงมากพอตามเจตนาของ ค่าเสียหายเชิงลงโทษ คือการยับยั้งพฤติกรรมของผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนกฎหมายและลงโทษผู้ประกอบการ

ในคดีแข่งขันทางการค้าคุ้มครองหมายของผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายก็เพื่อผลประโยชน์ที่เกี่ยวกับเงิน ทำให้เกิดความเสียหายทางการเงินแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำ ความเสียหาย คือจำนวนเงินที่ศาลหรือกฎหมายกำหนดจะต้องจ่ายเพื่อให้ผู้ได้รับความเสียหายเพื่อชดเชยความเสียหาย ทฤษฎีค่าเสียหายเชิงลงโทษไม่ได้เป็นการชดเชยผู้เสียหายเพียงประการเดียว แต่เพื่อการลงโทษผู้กระทำเพื่อป้องปรามผู้อื่นจากการกระทำที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและเพื่อเป็นตัวอย่างในอนาคต ซึ่งค่าเสียหายเชิงลงโทษมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องปรามผู้อื่นไม่ให้กระทำความผิดและลงโทษพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมาย โดยเฉพาะการกระทำที่มีเจตนาฝ่าฝืนตามพฤติการณ์ ดังนั้น ค่าเสียหายจึงควรจะถูกประเมินตามปัจจัย 2 ประการ

1) พฤติกรรมของจำเลยผู้กระทำ และ

2) ความสามารถของจำเลยในการชำระเงินค่าเสียหาย ในส่วนของ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีไม่ว่าจะเป็นค่าธรรมเนียมศาล ค่าทนายความ กฎหมายแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยยังไม่มีข้อกำหนดไว้

ผู้ศึกษาเห็นว่า การกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษมีในกฎหมายไทยหลายฉบับ ซึ่งปัจจุบันแนวคิดนี้ได้รับการแพร่หลายในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น เรื่องที่มีความสำคัญ หรือกระทบต่อสิทธิของประชาชนอย่างร้ายแรง โดยบัญญัติไว้ในกฎหมายหลายฉบับซึ่งสามารถนำมาเทียบเคียงกับการกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษในคดีแข่งขันทางการค้าส่วนแบ่งได้ เช่น พระราชบัญญัติความรับผิดทางการค้า พ.ศ.2545 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551 พระราชบัญญัติความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าไม่ปลอดภัย พ.ศ.2551 ซึ่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 สามารถ

นำมาปรับใช้ได้ และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับกำหนดค่าเสียหายของประเทศสหรัฐอเมริกา ตามมาตรา 1 ของ

The Sherman Act นอกจากการกำหนดค่าเสียหายตามจริงแล้วนั้น กฎหมายได้มีการบัญญัติถึงความรับผิดของผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืน ให้ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งโดยให้เอกชนผู้ได้รับความเสียหายสามารถบังคับใช้กฎหมายได้ โดยสามารถฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายได้สามเท่าของค่าเสียหายที่แท้จริง รวมถึงสามารถเรียกค่าธรรมเนียมในการฟ้องคดีและค่าทนายความได้ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เอกชนมีส่วนร่วมในการบังคับใช้กฎหมายซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวทำให้กฎหมายแข่งขันทางการค้าของประเทศสหรัฐอเมริกามีประสิทธิภาพในการบังคับใช้สูงโดยคดีส่วนใหญ่มาจากภาคเอกชนมากกว่าภาครัฐ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากค่าเสียหายเชิงลงโทษอาจมีการกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษที่มีจำนวนมากจนเกินไป ซึ่งอาจเป็นผลเสียแก่ผู้ประกอบการที่มีต่อสถานประกอบการทางการเงินของจำเลย จนอาจทำให้จำเลยต้องออกจากธุรกิจ หรือล้มละลาย ในสถานการณ์เช่น ซึ่งจะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังนั้น ค่าเสียหายเชิงลงโทษจึงควรอยู่ในกรอบที่เหมาะสมไม่มากหรือน้อยจนเกินไป

จากการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่ง ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการพิสูจน์การฟ้องเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่งตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

ผู้ศึกษาเห็นว่าบทบัญญัติของมาตรา 69 ควรมีการกำหนดเงื่อนไขการฟ้องคดี โดยให้เอกชนผู้เสียหายขอให้คณะกรรมการแข่งขันทางการค้ามี คำตัดสิน เนื่องจากเอกชนไม่มีอำนาจอย่างเช่นคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าเพื่อให้เอกชนผู้เสียหายสามารถนำเอาคำตัดสินของคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าเป็นพยานหลักฐานประกอบการดำเนินคดี ทั้งนี้เพื่อลดภาระการพิสูจน์ว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายแข่งขันทางการค้า ส่วนที่เหลือคือค่าเสียหายของเอกชนผู้เสียหายที่จะต้องมีการพิสูจน์ในส่วนนี้ต่อไป ทั้งนี้ ควรมีการเปิดช่องทางให้เอกชนสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายได้ด้วยตนเองด้วย หากคณะกรรมการแข่งขันทางการพิจารณาโดยใช้ระยะเวลายาวนานเกินไป และไม่สามารถมีคำตัดสินได้ภายในระยะเวลาของกฎหมายแข่งขันทางการค้า ผู้เขียนเห็นควรเสนอแก้ไขเป็นดังนี้

มาตรา 69 “ให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องจากการฝ่าฝืนมาตรา 50 มาตรา 51 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 57 หรือมาตรา 58 มีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนนั้นได้

ในการฟ้องเรียกค่าเสียหายตามวรรคหนึ่งให้ผู้เสียหายยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า และให้ผู้เสียหายขอให้คณะกรรมการแข่งขันทางการค้ามี คำตัดสินก่อน ผู้เสียหายจึงฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืน นั้นได้

ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคมีสิทธิฟ้องคดี เรียกค่าเสียหายแทนผู้บริโภคหรือสมาชิกของสมาคมได้แล้วแต่กรณี”

2. ปัญหาเกี่ยวกับกำหนดอายุความในการฟ้องเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่งตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

ผู้เขียนเห็นว่ากำหนดอายุความหนึ่งปีนั้นสั้นเกินไป เนื่องจากคดีแข่งขันทางการค้าหากมีการฝ่าฝืนนั้น จะส่งผลร้ายต่อเศรษฐกิจของประเทศและต่อผู้ประกอบการรายอื่นรวมถึงประชาชนผู้บริโภค การให้เอกชนผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่งก็เพื่อให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยรัฐสอดส่องพฤติกรรมของผู้ประกอบการที่แข่งขันในตลาดแข่งขันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพมาตรการบังคับใช้กฎหมายแข่งขันทางการค้า แต่ด้วยลักษณะคดีแข่งขันทางการค้าที่มีความยุ่งยากซับซ้อนในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่จะต้องใช้ในการประกอบการดำเนินคดี ในส่วนของกำหนดเวลาเรื่องอายุความนั้น ผู้เขียนว่าควรแก้ไขบทบัญญัติ มาตรา 70 โดยควรกำหนดอายุความที่ 3 ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้หรือควรจะได้รู้ถึงเหตุดังกล่าว ให้สิทธิในการนำคดีขึ้นสู่ศาลเป็นอันสิ้นไป เช่นเดียวกับประเทศญี่ปุ่น และควรกำหนดเรื่องอายุความสะดุดหยุดลงในระหว่างพิจารณาเรื่องของคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า โดยกำหนดให้อายุความนี้สะดุดหยุดลงนับตั้งแต่เอกชนผู้เสียหายได้ยื่นเรื่องร้องเรียนไปยังคณะกรรมการ

แข่งขันทางการค้าจนกว่าคณะกรรมการแข่งขันทางการจะพิจารณาเรื่องร้องเรียนเสร็จสิ้นและมีคำตัดสินในเรื่องดังกล่าว

มาตรา 70 “การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามมาตรา 69 ถ้ามิได้นำคดีขึ้นสู่ศาลภายในกำหนดสามปีนับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้หรือควรจะรู้ถึงเหตุดังกล่าว ให้สิทธิในการนำคดีขึ้นสู่ศาลเป็นอันสิ้นไป”

3. ปัญหาการกำหนดค่าเสียหายและค่าเสียหายเชิงลงโทษในการฟ้องเรียกค่าเสียหายส่วนแบ่งตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

เนื่องจากพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560 ไม่มีบทบัญญัติเรื่อง การกำหนดค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทน ไว้โดยเฉพาะทำให้ต้องนำเอาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 438 มาใช้ในการกำหนดค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทน ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาในการกำหนดค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทนของศาล จึงเห็นว่าควรมีบทบัญญัติหลักกฎหมายเรื่องนี้เพิ่มเติมไว้โดยเฉพาะเพื่อจะได้ไม่ต้องนำมาตรา 438 ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้ เนื่องจากคดีแข่งขันทางการค้าเป็นคดีที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ อันจะมีผลกระทบต่อประเทศ ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค ผู้เขียนเห็นว่าควรมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 46/1 พระราชบัญญัติเครื่องหมายทางการค้า พ.ศ.2534 มาปรับใช้ กล่าวคือ ในการกำหนด ค่าสินไหมทดแทนเมื่อมีการฟ้องคดีตามมาตรา 69 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560 ให้ศาลมีอำนาจกำหนดตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) นอกจากการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเฉพาะในความเสียหายที่เกิดขึ้นแท้จริงแล้ว ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนคืนผลกำไร หรือผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือเนื่องจากการละเมิดโดยคิธรรมเข้าไปในค่าสินไหมทดแทนได้ด้วย และ ในกรณีเช่นนี้ให้โจทก์มีหน้าที่พิสูจน์ ยอดขายทั้งหมดของจำเลยและให้จำเลยมีสิทธิที่จะพิสูจน์ถึงจำนวนเงินค่าใช้จ่ายทั้งปวงที่สามารถนำมาหักกับยอดขายของจำเลยได้

(2) ในกรณีที่ไม้อาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนตาม (1) ได้ ให้ศาลกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร โดยคำนึงถึงความร้ายแรงของความเสียหาย รวมทั้งการสูญเสียประโยชน์ และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นในการบังคับตามสิทธิของผู้เสียหายด้วย

(3) ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานชัดเจนแจ้งว่าการฝ่าฝืนกฎหมายแข่งขันทางการค้านี้ เป็นการกระทำโดยมีเจตนาถลำนกล้างให้ผู้เสียหายต้องเสียหาย หรือผู้ฝ่าฝืนเคยกระทำการฝ่าฝืนในลักษณะเดียวกันมาก่อน ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพื่อ การลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนที่ศาลกำหนดตาม (1) หรือ (2) ได้ แต่ต้องไม่เกินสองเท่าของค่าสินไหมทดแทนตาม (1) หรือ (2)

เอกสารอ้างอิง

หนังสือ

ศักดิ์ดา ธนิตกุล. คำอธิบายและกรณีศึกษาพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2542.

เมือง Kingston ประเทศแคนาดา: 18 พฤษภาคม 2551.

ศักดิ์ดา ธนิตกุล. กฎหมายกับธุรกิจระหว่างประเทศ กฎหมายแข่งขันทางการค้าของประเทศ.

สมาชิกออาเซียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, กรกฎาคม 2560.

ศักดิ์ดา ธนิตกุล. กฎหมายความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าไม่ปลอดภัย. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2559.

ศักดิ์ดา ธนิตกุล. กฎหมายแข่งขันทางการค้าของประเทศอาเซียน. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2560.

พรชัย วิสุทธิศักดิ์. เอกสารคำสอนวิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า. คณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ไพโรจน์ วายุภาพ. คำอธิบายกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 3. บริษัท กรุงสยาม พับลิชชิง

จำกัด, 2559.

เอื้อน ขุนแก้ว. คำอธิบายกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 3. บริษัท กรุงสยาม พับลิชชิง

จำกัด, 2560.

กำชัย จงจักรพันธุ์. คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยระยะเวลาและอายุความ. พิมพ์ครั้งที่ 7

แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.